

"Ekspert Finans Konsaltinq" MMC

Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, G. Qədirbəyova küçəsi 16
012 489 71 56, 051 229 74 43/45
info@efc.az
www.efc.az
012 489 71 56
VÖEN: 1501714271

“EKSPERT FİNANS KONSALTİNG” MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMİYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI VƏ MÜSTƏQİL AUDİTOR RƏYİ

Audit aparılmış müəssisənin adı:
“Marine Technical Solutions”
Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti

VÖEN:

1502568441

İcraçılar

Direktor: Zərnigar Qasım qızı Məcnunova

Auditor Mübariz Rəhman oğlu Əmiraslamov

VÖEN

1702318661

Hesabatın əhatə etdiyi dövr:

01.01.2021-31.12.2021

Hesabatın verilməs tarixi:

06 iyun 2022-ci il

Müqavilə:

014/2022

AUDİTOR XİDMƏTİ GÖSTƏRİLMƏSİ BARƏDƏ ON THE AUDIT SERVICE

Bakı şəhəri

06 may 2022-ci il

Bundan sonra “İcraçı” adlandırılacaq, *Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatası tərəfindən 26.09.2018-ci il tarixli (Qeydiyyat № AT/168) İcazəyə əsasən fəaliyyət göstərən “Ekspert Finans Konsalting” MMC-nin direktoru Zərnigar Qasım qızı Məcnunova* bir tərəfdən və bundan sonra “Sifarişçi” adlandırılacaq *“Marine Technical Solutions” QSC-nin direktoru Bayramov İsrail Qərib oğlu* digər tərəfdən auditor xidməti göstərilməsi barədə aşağıdakı müqaviləni bağladılar:

I. Müqavilənin məzmunu və tərəflərin cavabdehliyi

1.1. Sifarişçi tapşırır, İcraçı isə aşağıdakı auditor xidmətlərinin göstərilməsini öz öhdəsinə götürür:

2021-ci ilin maliyyə hesabatlarının auditi

(auditor xidmətinin növü)

1.2. Göstərilmiş auditor xidmətlərinin nəticəsini “İcraçı”:

auditor hesabatı ilə

rəsmiləşdirir.

1.3. Sifarişçi göstərilmiş auditor xidmətlərinin müqabilində bu müqavilədə nəzərdə tutulmuş məbləği ödəyir.

II. Tərəflərin hüquq və vəzifələri

2.1. İcraçının hüquq və vəzifələri:

bağlanmış müqavilənin şərtinə uyğun olaraq, göstəriləcək xidmətin forma və metodlarını sərbəst müəyyən etmək;

- sifarişçinin rəhbərliyindən və işçilərindən yazılı izahat almaq;

- xidmətin göstərilməsi ilə əlaqədar müqavilə əsasında başqa auditorları (ekspert və ya mütəxəssisləri) cəlb etmək;

- göstəriləcək xidmətin məzmunu (şerti) ilə əlaqədar olaraq lazımi sənədlərin təqdim edilməməsi hallarında xidmət göstərilməsindən imtina etmək;

- auditin aparılmasında qanunvericiliyin tələblərinə riayət etmək;
- auditin aparılması zamanı aşkar edilmiş bütün pozuntular, çatışmazlıqlar və nöqsanlar barədə sifarişçinin rəhbərliyinə məlumat vermək;
- xidmət göstərilməsi ilə əlaqədar əldə edilən məlumatları (məhkəmə orqanlarının tələb etdiyi hallar istisna olmaqla) məxfi saxlamaq;
- alınmış və ya tərtib edilmiş sənədlərin qorunub saxlanılmasını təmin etmək.

2.2. Sifarişçinin hüquq və vəzifələri:

- xidmət göstərilməsi ilə bağlı auditorun qeyri-qanuni hərəkətləri və meydana çıxan əmlak xarakterli mübahisələrlə əlaqədar Auditorlar Palatasına və məhkəməyə müraciət etmək;
- göstərilən xidmətlərlə bağlı qanunvericiliyin tələbləri, tərəflərin hüquq və vəzifələri, habelə auditorun rəsmiləşdirilmiş olduğu sənədlərdə əks edilmiş irad və nəticələr üçün əsas olan normativ aktlar barəsində ətraflı məlumat almaq;
- xidmət göstərilərkən aşkar olunmuş pozuntular və nöqsanlar haqqında məlumat almaq;
- xidmət göstərilərkən auditora təqdim olunmuş sənəd və məlumatların qorunmasını və məxfi saxlanmasını tələb etmək;
- müqavilədə nəzərdə tutulan xidmətin göstərilməsi üçün zəruri olan bütün sənədləri, registrləri və hesabatları auditora vaxtında vermək;
- auditorun sorğusuna dair yazılı və şifahi izahatlar vermək.

III. İşlərin dəyəri və hesablaşma qaydaları

3.1. Tərəflərin razılığına əsasən, bu müqavilədə nəzərdə tutulan auditor xidmətinin dəyəri aşağıdakı məbləğdə müəyyən edildi:

- göstərilən xidmətin dəyəri 9000.00 (doqquz min) manat

Cəmi ödənilməlidir 9000.00 (doqquz min) manat

3.2. Sifarişçi müqavilədə nəzərdə tutulan məbləği aşağıdakı qaydada ödəməlidir:

auditor hesabatı təqdim edildikdən sonrakı 5 (beş) iş günü müddətində

3.3. Sifarişçi tərəfindən əsassız olaraq müqavilə və yaxud müqavilənin şərtləri pozularsa, ödənilmiş məbləğ geri qaytarılmır.

3.4. Sifarişçi göstərilən xidmətin vaxtında ödənilməmiş dəyərinin gecikdirilmiş hər günü üçün 0.5 % həcmində penya ödəyir.

IV. İşlərin təhvil və qəbulu qaydası

4.1. Müqavilə üzrə işlər başa çatdırıldıqdan sonra qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada rəsmiləşdirilmiş sənədlərin Sifarişçiyə təqdim edilməsi təhvil-qəbul aktı vasitəsi ilə həyata keçirilir.

4.2. Təhvil-qəbul aktını alan Sifarişçi ən çoxu 10 gün müddətində yoxlama aktı ilə tanış olmalı və heç bir etirazı olmazsa, bu barədə hər iki tərəfin imzası ilə akt tərtib edilir və orada başa çatdırılacaq işlərin siyahısı və icra müddəti göstərilir.

4.3. Sifarişçinin əsaslandırılmış etirazı olarsa, bu barədə hər iki tərəfin imzası ilə akt tərtib edilir və orada başa çatdırılacaq işlərin siyahısı və icra müddəti göstərilir.

4.4. Başa çatdırılacaq işlər vaxtından əvvəl yerinə yetirilərsə, Sifarişçi onu vaxtından əvvəl qəbul edir və dəyərini razılaşdırılmış qiymətlə ödəyir.

V. Tərəflərin məsuliyyəti və öhdəliyi

5.1. Sifarişçi İcraçıya xidmət göstərilməsi üçün təqdim etdiyi bütün sənədlərin, o cümlədən yazılı və şifahi izahatların düzgünlüyünə məsuliyyət daşıyır.

5.2. Sifarişçi və İcraçı öhdəliyi tam və ya qismən yerinə yetirmədikdə qüvvədə olan qanunvericiliyə və bağlanmış müqavilənin şərtlərinə görə əmlak məsuliyyəti daşıyır.

5.3. İcraçı tərəfindən xidmət vaxtında göstərilməzsə, bağlanmış müqavilənin şərtlərinə görə, İcraçı gecikdirilən hər gün üçün xidmət haqqının 0.5 % həcmində cərimə ödəyir.

5.4. Bu müqavilənin 8.3 bəndində göstərilən şərtlər pozularaq yerinə yetirilmiş iş Sifarişçi tərəfindən vaxtında qəbul edilməzsə, gecikdirilən hər gün üçün Sifarişçi xidmət haqqının 0.5 % həcmində cərimə ödəyir.

VI. Məxfilik

6.1. Tərəflər bağlanmış müqavilənin mövcudluğu, məzmunu və müqavilənin bağlanması üçün zəruri olan sənədləri məxfi saxlamaqla, tərəf-müqabilin rəsmi razılığı olmadan üçüncü tərəfə heç bir məlumat vermir.

İcraçı aşkar edilən fakt və məlumatlardan Sifarişçinin yazılı razılığı olmadan hər hansı bir məqsəd üçün istifadə edə bilməz.

6.2. İcraçı onun təqsiri üzündən olmayan səbəblərə görə yayılmış məlumatlara görə və ümumi xarakterli məlumatların yayılması üçün məsuliyyət daşıyır.

VII. Mübahisələrin həlli

7.1. Bağlanmış müqavilə şərtləri üzrə tərəflər arasında hər hansı bir mübahisə və ya fikir ayrılığı danışıqlar vasitəsi ilə həll edilməzsə, qüvvədə olan qanunvericiliyə uyğun həll edilir.

VIII. Müqavilənin vaxtından əvvəl dayandırılması

8.1. Tərəflərdən hər hansı biri aşağıda göstərilən səbəblər olarsa, rəsmi məktub vasitəsilə müqavilənin icrasını dayandıra bilər:

a) ödəmə qabiliyyəti olmazsa, imkansız, ləğv edilmə və ya yenidən təşkil etmə hallarında;

b) işgüzar fəaliyyətin dayanması və ya ona maneəçilik təhlükəsi olduqda.

8.2. Tərəflərdən biri müqavilə şərtlərini pozarsa və buraxılmış nöqsanları ikinci tərəfin tələbi ilə 3 gün ərzində aradan qaldıra bilməzsə, ikinci tərəf rəsmi məktubla müqavilənin icrasını dayandıra bilər.

8.3. Əgər bağlanmış müqavilə 8.1 və 8.2-ci bəndlərə əsasən pozularsa, göstərilmiş faktiki xidmətin dəyəri Sifarişçi tərəfindən yerinə yetirilmiş işin həcminə dair tərtib edilmiş akta əsasən ödənilir.

IX. Fors-major şəraiti

9.1. Fors-major şəraitində müqavilə üzrə götürülən öhdəliyin yerinə yetirilməsi qeyri-mümkün ola bilər.

9.2. Fors-major şəraitinin mövcud olması ilə əlaqədar tərəflərdən biri ekstremal şəraitdədirsə və müqavilə öhdəliyini vaxtında yerinə yetirə bilmirsə, fors-major şəraiti qurtaranadək öhdəliyin yerinə yetirilməsindən o halda azad edilir ki, ikinci tərəfə dərhal fors-major şəraitinin mövcudluğuna dair rəsmi məktub göndərmiş olsun.

X. Digər şərtlər

10.1. İcraçı müqavilə öhdəliyini yerinə yetirmək məqsədi ilə lazım olan auditorları cəlb edir.

10.2. Müqavilədə yerinə yetirilən işin dəyəri yalnız bu müqavilə üçün olmaqla, gələcəkdə bağlanılacaq eyni adlı müqaviləyə şamil edilmir və rəqabət üçün istifadə edilə bilməz.

10.3. Bu müqavilə 2 nüsxədən ibarət imzalanmışdır.

XI. Müqavilənin fəaliyyət müddəti

11.1. Bu müqavilə tərəflərin səlahiyyətli nümayəndələri tərəfindən imzalandığı tarixdən qüvvəyə minir və auditor hesabatının verilməsilə başa çatır.

XII. Tərəflərin hüquqi ünvanı və bank rekvizitləri:

İCRAÇI:

“EKSPERT FİNANS KONSALTING” MMC
AZ1003, Bakı şəhəri Səbail rayonu, Azər
Nəsirov, ev.42 a, m.yoxdur

VÖEN: 1702318661

Bank: AFB BANK ASC, Nərimanov Filialı

VÖEN 1301703781

M/H AZ81NABZ01350100000000091944

Kod: 501446

H/h: AZ40AZFI40090AZ1075257410001

S.W.I.F.T.: AZFIAZ22

Direktor _____ **Z.O.Məcnunova**

SİFARİŞÇİ:

“MARINE TECHNICAL SOLUTIONS” QSC
Hüquqi ünvan: Azərbaycan Respublikası, Bakı
şəhəri, AZ1069, Nərimanov r-nu,
Y.V.Çəmənşəminli küç.,ev.61

VÖEN: 1502568441

Bank: Rabitəbank ASC

VÖEN: 9900001061

M/H: AZ61NABZ0135010000000006944

Kod: 506399

H/H: AZ95RBTA00400600100944138475

S.W.I.F.T.: RBTAAZ22

Direktor _____ **İ.Q.Bayramov**

**«MARINE TECHNICAL SOLUTIONS»
QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ**

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə maliyyə hesabatlarının hazırlanması və təsdiq edilməsi üzrə rəhbərliyin məsuliyyəti haqqında hesabat

Rəhbərlik Cəmiyyətin 31 dekabr 2021-ci il tarixinə balansı və mənfəət və zərərlərini düzgün əks etdirən hesabatların Beynəlxalq Auditor Standartlarına ("BAS") uyğun olaraq hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən, rəhbərlik aşağıdakılara cavabdehdir:

- Müvafiq mühasibat uçotu prinsiplərinin seçilməsinə və onların ardıcıl sürətdə tətbiqinə;

- Ədalətli və düzgün qərarların verilməsinə və qiymətləndirmələrin aparılmasına;

- Maliyyə hesabatlarında açıqlanmış və izah edilmiş hər hansı mühüm kənarlaşmaların BAS-ın tələblərinə uyğunluğuna; və

- Cəmiyyətin təxmin edilə bilən dövr ərzində öz fəaliyyətini davam etdirməsi mümkün olmayana qədər maliyyə hesabatlarının fasiləsizlik prinsipi əsasında hazırlanmasına.

Həmçinin rəhbərlik aşağıdakılara görə məsuliyyət daşıyır:

- Cəmiyyətdə effektiv və sağlam daxili nəzarət sisteminin qurulmasına, tətbiqinə və saxlanılmasına;

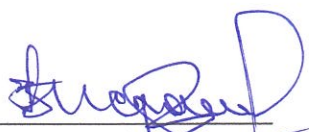
- Cəmiyyətin maliyyə vəziyyətini hər zaman dəqiq açıqlayan və Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının BAS-ın tələblərinə uyğun olduğuna təminat verən mühasibat yazılışlarının hər zaman dəqiq və düzgün saxlanılmasına;

- Mühasibat yazılışlarının Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə və mühasibat uçotu qaydalarına uyğun aparılmasına;

- Cəmiyyətin aktivlərinin mühafizə edilməsi üçün mümkün tədbirlərin görülməsinə; və

- Saxtakarlıq hallarının və digər pozuntuların müəyyən edilməsinə və qarşısının alınmasına.

31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə maliyyə hesabatları **«MARINE TECHNICAL SOLUTIONS» QSC**-nin Rəhbərliyi tərəfindən təsdiq olunmuşdur.

Cəmiyyətin rəhbəri

MƏKTUB – ÖHDƏLİK

06 may 2022-ci il

*«MARİNE TECHNICAL SOLUTIONS»
QSC-nin rəhbəri
Cənab İ.Q.Bayramova*

Audit aparılmasının şərtləri

Sizin *«MARİNE TECHNICAL SOLUTIONS» Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin (VÖEN: 1502568441)* mühasibat (maliyyə) hesabatlarının auditinin aparılması haqqında təklifinizi qəbul edərək bu məktub-öhdəliklə təsdiq edirəm. Audit standartlarına və digər hüquqi-normativ aktlara əsasən 31 dekabr 2021-ci il tarixinə bitən il üzrə balans və gəlirlər-xərclər haqqında hesabatları ilkin sənədlər üzrə seçmə üsulu ilə (təqdim olunan sənədlərə əsasən) yoxlanacaqdır.

Mənim tərəfimdən audit Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik aktlarına və Beynəlxalq Audit Standartlarına (mühasibat hesabatlarının tərtib edilməsi qaydasını və auditorun fəaliyyətini tənzimləyən qanunvericilik və normativ aktlarına) əsasən aparılacaqdır.

Auditin məqsədi 2021-ci il üzrə *«MARİNE TECHNICAL SOLUTIONS» Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin* mühasibat (maliyyə) hesabatlarının dürüstlüyü haqqında auditorun fikrini ifadə edən rəy verməkdən ibarətdir.

Mən öz nəticələrimi əsaslandırmaq üçün sizin təşkilatın işçilərinin köməyinə ümid edərək, daxili nəzarətin vəziyyətinin, uçot məlumatlarının yetərliyinin və dürüstlüyünün yoxlanılmasının bir sıra prosedurlarından və testlərindən istifadə edəcəyəm.

Auditin testlərinin seçilmə və digər özünəməxsus xüsusiyyətlərini, auditlə əhatə olunacaq sənədlərin, həmçinin böyük olmasını nəzərə alaraq, ayrı-ayrı qeyri-müəyyənlik və səhvlərin aşkar edilməməsi riski mövcuddur. Mən hər şeyi edəcəyəm ki, həmin riski minimuma endirmək mümkün olsun, lakin nəticənin tam dəqiqliyinə (auditlə qəbul edilmiş ümumi qaydaya əsasən) zəmanət verə bilmərəm. Siz mühasibat uçotu və hesabatlarının qəsdən təhrif edilməsi faktlarının aşkar edilməsi haqqında mənim yazılı hesabatımı məlumatlandıracaqsınız.

Mən auditin aparılmasına dair müqavilənin şərtlərinə və “Auditor xidməti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən göstərdiyim xidmətlərə görə məsuliyyət daşıyacam. Mən Sizin təşkilatın kommersiya sirrinə riayət edilməsi üzrə öhdəliyi öz üzərimə götürürəm.

Uçot siyasətinin seçilməsinə və tətbiq edilməsinə, daxili nəzarət və mühasibat yazılarının uyğunluğunun təmin olunmasına, ilkin uçot məlumatlarının düzgün əks

etdirilməməsi də daxil edilməklə, mühasibat hesabatlarının tərtib edilməsinə görə «MARINE TECHNICAL SOLUTIONS» Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin (VÖEN 1502568441) icra orqanının məsuliyyətini Sizin nəzərinizə çatdırıram. Mən Sizin, «MARINE TECHNICAL SOLUTIONS» Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin rəhbərliyindən xahiş edirəm ki, audit üçün təqdim edilən məlumatların tam və dürüst olmasını rəsmi təsdiq edəsiniz.

Sizin işçilərlə hərtərəfli əməkdaşlığa ümidvaram ki, auditin tam aparılması üçün zəruri olan mühasibat sənədləri və digər məlumatlar mənim sərəncamıma təqdim olunacaqdır.

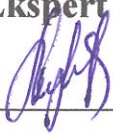
Ümid edirəm ki, Sizin mühasibat hesabatlarınızın dürüstlüyü haqqında mənim fikrimi dəyişmək məqsədilə hər hansı bir formada mənə heç bir təzyiq göstərilməyəcək. Qəbul edilmiş audit normalarına əsasən həmin şərtin pozulması auditin aparılmasına dair müqavilənin vaxtından əvvəl dayandırılması üçün əsasdır.

Göstərilən xidmətlərin dəyərini Sizinlə bağladığım müqavilədə göstəriləcək razılaşdırılmış məbləğ təşkil edəcəkdir.

Ayrı-ayrı işlərin dəyəri auditorların tələb olunan ixtisas səviyyəsinə və iş təcrübəsinə, məsuliyyət dərəcəsinə müvafiq olaraq dəyişə bilər. Hesablaşmanın həyata keçirilməsi qaydası və müddəti auditin aparılmasına dair müqavilə ilə müəyyən ediləcəkdir.

Xahiş edirəm ki, Sizə təqdim olunan mühasibat hesabatlarının dürüstlüyünün auditinə razılıq haqqında məktub-öhdəliyin sürətini imza edib, onun məzmununa dair irad və təkliflərinizi bizə göndərsiniz.

“Ekspert Finans Konsaltinq” auditor təşkilatının direktoru

Zornigar Qasim qızı Məcnunova

06 may 2022-ci il

Mühasibat hesabatlarının dürüstlüyünün auditor yoxlamasının şərtləri ilə razıyam:

Təsərrüfat subyektinin icra orqanının rəhbəri

Israfil Qarib oğlu Bayramov

06 may 2022-ci il

Bakı şəhəri

06 iyun 2022-ci il

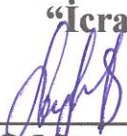
TƏHVİL-QƏBUL AKTI

Biz, aşağıda imza edənlər, bundan sonra “İcraçı” adlandırılacaq “Ekspert Finans Konsaltinq” MMC (VÖEN: 1702318661), direktoru Zərnigar Qasım qızı Məcnunova şəxsində bir tərəfdən və bundan sonra “Sifarişçi” adlandırılacaq “MARINE TECHNICAL SOLUTIONS” QSC (VÖEN: 1502568441), direktoru İsrail Qərib oğlu Bayramov şəxsində digər tərəfdən bu aktı tərtib edirik ondan ötrü ki, “İcraçı” tərəfindən audit işi müqavilənin şərtlərinə uyğun olaraq aparılmışdır.

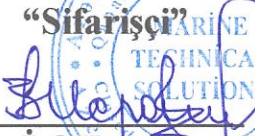
Audit işi nəticəsinə görə “Sifarişçi”yə auditorun hesabat-rəyi təhvil verilmişdir.

1) Auditor Müqaviləsi	4 vərəq
2) Audit hesabatı	24 vərəq

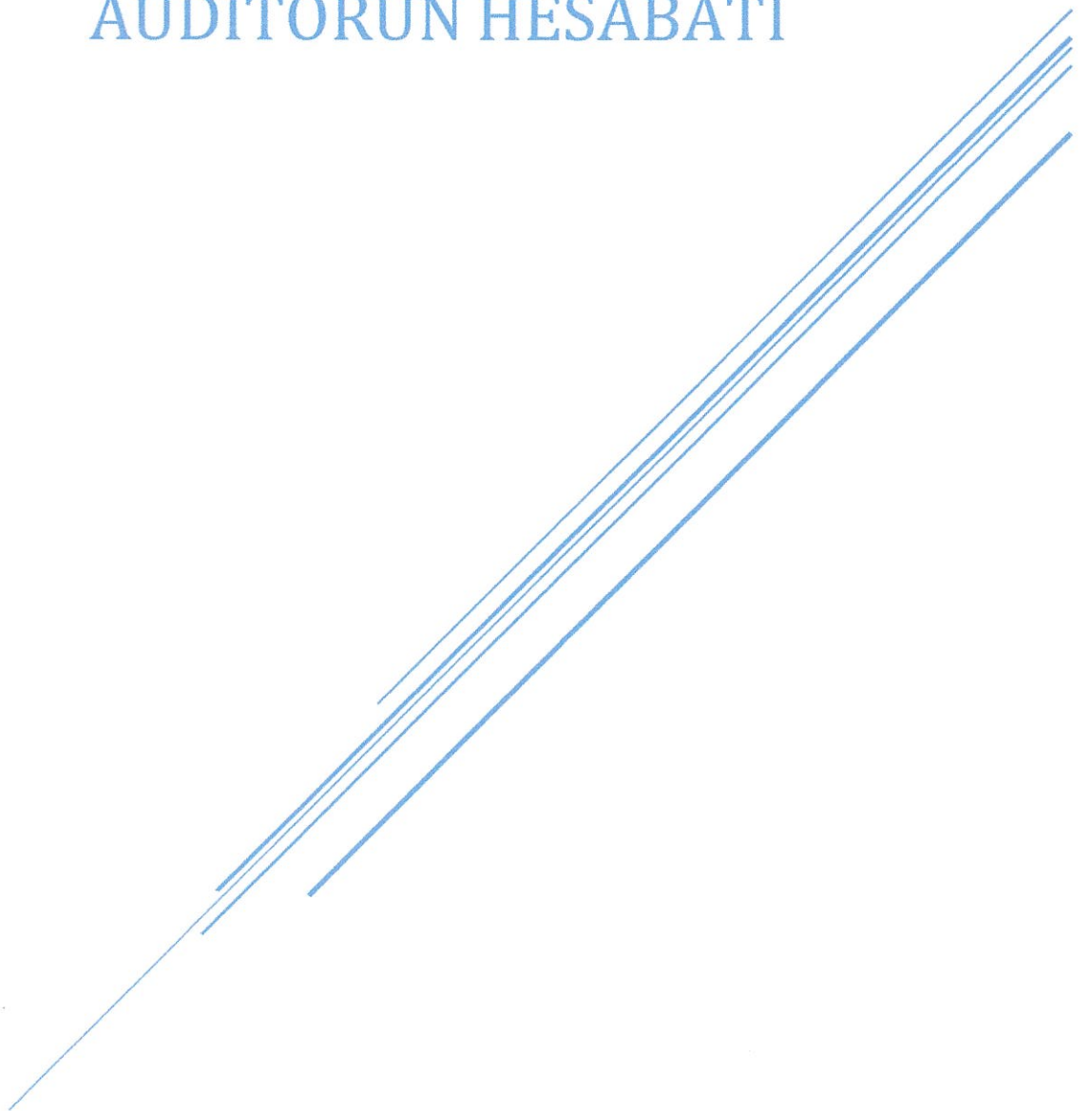
Təhvil verdi:

“İcraçı”

Z.Q.Məcnunova

Təhvil aldı:

“Sifarişçi”

İ.Q.Bayramov

"MARINE TECHNICAL SOLUTIONS"
QSC-NİN
31.12.2021-Cİ İL TARİXƏ
MALİYYƏ HESABATLARI VƏ
MÜSTƏQİL
AUDİTORUN HESABATI

MÜNDƏRİCAT

Müstəqil auditorun hesabatı.....	3-5
Maliyyə hesabatlarının hazırlanması və təsdiqlənməsi ilə bağlı rəhbərliyin məsuliyyətinə dair hesabat.....	6
Mənfəət və zərər haqqında hesabat	7
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat.....	8
Pul vəsaitləri nin hərəkəti haqqında hesabat.....	9
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat.....	10
Maliyyə hesabatlarına şərhlər və qeydlər	11-24

"Ekspert Finans Konsaltinq" MMC

Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, G. Qədirbəyova küçəsi 16
012 489 71 56, 051 229 74 43/45
info@efc.az
www.efc.az
012 489 71 56
VÖEN: 1501714271

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

"MARİNE TECHNİCAL SOLUTIONS" QSC-nin Təsisçisinə və Rəhbərliyinə

Rəy

Biz "MARİNE TECHNİCAL SOLUTIONS" QSC-nin 31 dekabr 2021-ci il tarixinə əhəmiyyətli uçot siyasətinin və digər izahedici qeydlərin qısa xülassəsindən ibarət olan əlavə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Hesab edirik ki, Cəmiyyətin qoşma maliyyə hesabatları bütün əhəmiyyətli aspektlərdə BEYNƏLXALQ AUDİT STANDARTLARINA (BAS)-ya uyğun olaraq hazırlanmışdır.

Rəy üçün əsaslar

Biz audit BEYNƏLXALQ AUDİT STANDARTLARINA (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın "Maliyyə hesabatlarının auditini üçün auditorun məsuliyyəti" bölməsində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühəsiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının "Etika Məcəlləsinin" (IESBA Məcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə, eləcə də IESBA məəcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Əsas audit məsələləri

Əsas audit məsələləri bizim peşəkar mühakiməmizə görə cari dövrün maliyyə hesabatlarının auditində ən əhəmiyyətli məsələlərdir. Bu məsələlər maliyyə hesabatlarının auditini baxımından və maliyyə hesabatlarına dair rəyimizin formalaşdırılmasında bütövlükdə nəzərə alınmışdır və biz bu məsələlərə dair ayrılıqda rəy vermirik.

Maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və iqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının BAS-a uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün

təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhrif olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Cəmiyyəti ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativin olmadığı halda, rəhbərlik Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslər Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz tətib edilmiş maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimiz daxil olan auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin o zamanət vermir ki, əhəmiyyətli təhrif mövcud olduqda, BAS-lara uyğun olaraq aparılmış audit onu həmişə aşkarlayır. Təhriflər dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində yarana bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

BAS-ların tələblərinə uyğun olaraq aparılan auditin bir hissəsi kimi biz audit aparılan zaman peşəkar mühakimə tətbiq edirik və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında dələduzluq və ya səhvlər nəticəsində əhəmiyyətli təhriflər risklərini müəyyən edib qiymətləndiririk, bu risklərə cavab verən audit prosedurlarını layihələndirib həyata keçiririk və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib audit sübutlarını əldə edirik. Dələduzluq nəticəsində əhəmiyyətli təhrifi aşkarlamama riski səhvlər nəticəsindəkindən daha yüksəkdir, çünki dələduzluq sözləşmə, saxtakarlıq, qərəzli hərəkətsizlik, həqiqətə uyğun olmayan məlumatlardan və ya daxili nəzarətin kobudcasına pozulmasından ibarət ola bilər.

- Cəmiyyətin daxili nəzarətin səmərəliliyinə dair rəy bildirmək məqsədi üçün olmamaq şərti, bu şərtlər şərcivəsində uyğun olan audit prosedurlarını layihələndirmək üçün auditə aid daxili nəzarəti başa düşürük.

- İstifadə edilmiş uçot siyasətinin uyğunluğunu və rəhbərlik tərəfindən həyata keçirilən uçot qiymətləndirmələrinin və əlaqəli məlumatların açıqlanmasının məntiqiliyini qiymətləndiririk.

- Mühasibat uçotunun fasiləsizlik prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğuna və əldə edilən audit sübutlarının əsasında Cəmiyyətin

fəaliyyətini fasiləsiz davam etmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisələrlə və ya şəraitlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmadığında dair nəticə çıxarıyıq. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu haqqında nəticə çıxardığımız halda, auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli məlumatların açıqlanmasına diqqət yetirməliyik və ya belə məlumatların açıqlanması kifayət olmadığı halda, rəyimizə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın tarixinədək əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Lakin sonrakı hadisələr və ya şəraitlər Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər.

Biz iqtisadi subyektin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərə digər məsələlərlə yanaşı auditin planlaşdırılmış həcmi və müddətləri, habelə əhəmiyyətli audit sübutları, o cümlədən audit apardığımız zaman daxili nəzarətdə aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında məlumat veririk.

"Ekspert Finans Konsaltinq"
Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin
Direktoru:

"Ekspert Finans Konsaltinq"
Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin
Auditoru:

Tarix: 06.06.2022

Zərnigar Məcnunova

Mübariz Əmiraslanov

31 DEKABR 2021-CI İL TARİXİNƏ BAŞA ÇATAN İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQLƏNMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNƏ DAİR HESABAT

Rəhbərlik "MARINE TECHNICAL SOLUTIONS" QSC-nin (bundan sonra "Cəmiyyət") 31 dekabr 2021-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, eləcə də həmin tarixə başa çatan il üzrə maliyyə nəticələri, pul vəsaitlərinin hərəkəti və kapitalda dəyişiklikləri düzgün əks etdirən BEYNƏLXALQ AUDİT STANDARTLARINA (BAS) müvafiq olaraq hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında rəhbərlik aşağıdakılara cavabdehdir:

Mühasibat uçotu qaydalarının müvafiq şəkildə seçilməsi və tətbiqinə;
Məlumatların, o cümlədən mühasibat uçotu qaydalarının müvafiq, mötəbər, müqayisəli və anlaşıla bilən tərzdə təqdimatına;
İstifadəçilərə xüsusi əməliyyatların, digər hadisə və şəraitlərin Cəmiyyətin maliyyə vəziyyəti və maliyyə nəticələrinə təsirini anlamaqda yardım göstərilməsi üçün BAS-ın xüsusi tələblərinin yerinə yetirilməsi kifayət etmədikdə əlavə açıqlamalar verilməsinə;
Cəmiyyətin fasiləsizlik prinsipinə əsasən fəaliyyətini davam etdirə bilməsi imkanlarının qiymətləndirilməsinə;

Həmçinin rəhbərlik aşağıdakılara görə məsuldur:

Cəmiyyətin daxilində sağlam və effektiv daxili nəzarət sisteminin yaradılması, tətbiqi və saxlanılmasına;
Cəmiyyətin əməliyyatlarının açıqlanması və izah edilməsi, habelə, onun maliyyə hesabatlarının istənilən vaxt dəqiqliklə açıqlanması üçün yetərli olan və Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının BAS-a uyğun gəldiyini təmin edə biləcək müvafiq mühasibat uçotu qeydlərini aparılması;
Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və mühasibat uçotu qaydalarına müvafiq olaraq məcburi mühasibat uçotu qeydlərinin aparılmasına;
Cəmiyyətin aktivlərinin mühafizə olunması üçün mümkün tədbirlər görülməsinə;
Saxtakarlıq və digər pozuntuların müəyyən edilməsi və qarşısının alınmasına.
Cəmiyyətin 31 dekabr 2021-ci il tarixinə başa çatan il üzrə maliyyə hesabatları 06.06.2022-ci il tarixində rəhbərlik tərəfindən təsdiq olunmuşdur.

Cəmiyyət tərəfindən:
BAYRAMOV İSRAİL QƏRİB OĞLU

Direktor

Baş mühasib

"MARINE TECHNICAL SOLUTIONS" QAPALI SƏHMDAR CƏMIYYƏTİNİN
31 DEKABR 2021-CI İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ MƏNFƏƏT VƏ ZƏRƏR HAQQINDA HESABAT
(Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər №	31.12.2021	31.12.2020
Gəlirlər			
Satışdan gəlir	13	5 640 733.55	6 641 063.40
Maya dəyəri	14	- 449 515.66	- 289 187.98
Əməliyyat gəliri		5 181 570.23	6 361 417.80
Digər Gəlirlər			
Maliyyə gəliri			
Maliyyə xərcləri	18	- 2 159.21	- 37 389.83
Maliyyə gəliri		-2 159.21	-37 389.83
Kommersiya xərcləri			
Amortizasiya xərcləri	4	- 149 461.32	- 159 614.38
Əmək haqqı bununla bağlı xərclər	15	- 2 128 270.78	- 1 971 309.61
Digər Kommersiya xərcləri	16	- 387 748.01	- 322 447.06
Toplam kommersiya xərcləri		- 2 665 480.11	- 2 453 371.05
İnzibati xərclər	17	- 805 778.04	- 2 113 931.40
Gəlirdən çıxılmayan xərclər			
Ümumi mənfəət		1 719 959.74	1 784 572.97
Keçmiş illərin zərəri		-	-
Mənfəət vergisindən əvvəlki mənfəət		1 719 959.74	1 784 572.97
Mənfəət vergisi xərci		- 343 991.95	- 356 914.59
İl üzrə mənfəət		1 375 967.79	1 427 658.38

"MARINE TECHNICAL SOLUTIONS" QSC-nin

rəhbəri

BAYRAMOV İSRAIL QƏRİB OĞLU

İmza və M.Y.

"MARINE TECHNICAL SOLUTIONS" QSC-nin baş

mühasibi

İmza

Əlavə olunmuş qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

**"MARINE TECHNICAL SOLUTIONS" QAPALI SƏHMDAR
CƏMİYYƏTİNİN**

**31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ MALİYYƏ VƏZİYYƏTİNƏ DAİR HESABAT
(Azərbaycan manatı ilə)**

Aktivlər	Qeydlər №	31.12.2021	31.12.2020
Uzunmüddətli aktivlər			
Bina, Torpaq, Tikili və Qurğular	4	2 907.98	3 126.86
Məşin və avadanlıqlar	4	65 058.47	87 832.03
Nəqliyyat vasitələri	4	145 251.00	86 322.79
Hesablama texnikası	4	27 163.82	29 557.00
Digər əsas vəsaitlər	5	66 217.05	69 083.00
Qeyri-maddi aktivlər		377 561.74	419 513.04
Məcmu uzunmüddətli aktivlərin dəyəri		684 160.06	695 434.72
Qısa müddətli aktivlər			
Ehtiyatlar	6	489 390.13	324 054.07
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	7	107 717.42	31 500.02
Büdcə ilə hesablaşmalar	8		
Debitor borclar və verilmiş avanslar	8	812 534.20	901 642.63
Gələcək dövrün xərcləri			
Digər qısamüddətli aktivlər	9	35 042.60	114 819.47
Məcmu qısamüddətli aktivlərin dəyəri		1 444 684.35	1 372 016.19
Məcmu aktivlərin dəyəri		2 128 844.41	2 067 450.91
Kapital və öhdəliklər			
Kapital			
Nizamnamə kapitalı		2 000.00	2 000.00
Əvvəlki illərin bölüşdürülməmiş mənfəəti		5 994.27	5 994.27
Hesabat dövrünün Bölüşdürülməmiş mənfəəti		458 653.65	563 615.73
Kapital ehtiyatları			
Məcmu kapitalın dəyəri		466 647.92	571 610.00
Uzunmüddətli öhdəliklər			
Bank kreditləri öhdəliklər	10		
Məcmu uzunmüddətli öhdəliklərin dəyəri			
Qısamüddətli öhdəliklər			
Alınmış avanslar		28 094.94	
Dövlət büdcəsi qarışısında öhdəliklər	12	275 313.17	215 652.32
Kreditör borclar	11	146 631.75	1 239 367.00
Gələcək dövrün gəlirləri			
Digər öhdəliklər		1 212 156.63	40 821.59
Məcmu qısamüddətli öhdəliklərin dəyəri		1 662 196.49	1 495 840.91
Məcmu öhdəliklərin dəyəri		1 662 196.49	1 495 840.91
Məcmu kapital və öhdəliklərin dəyəri		2 128 844.41	2 067 450.91

BAYRAMOV İSRAİL QƏRİB OĞLU

İmza və MY

İmza

Əlavə olunmuş qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

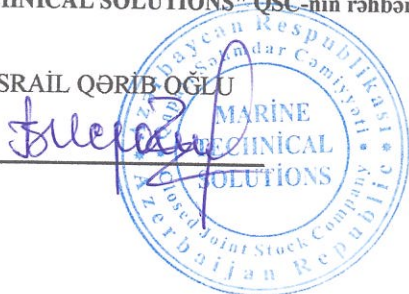
**"MARINE TECHNICAL SOLUTIONS" QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİNİN 31 Dekabr 2021-Cİ İL
TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ PUL VƏSAİTİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT (DOLAYI METOD)
(Azərbaycan manatı ilə)**

<i>Qeydlər №</i>	31.12.2021	31.12.2020
<i>Əməliyyat fəaliyyətindən pul vəsaitlərinin hərəkəti</i>		
Hesabat dövrü üzrə xalis mənfəət	1 375 967.79	1 427 658.38
<i>Düzəlişlər:</i>		
Aktivlər üzrə hesablanmış amortizasiya	149 461.32	159 614.38
Düzəlişdən sonrakı pul vəsaitinin hərəkəti	1 525 429.11	1 587 272.76
Debitor borclarının (artması) azalması	89 108.43	-426 737.99
Material ehtiyatlarının (artması) azalması	-165 336.06	2 131.88
Gələcək dövrün xərcləri (artması) azalması		
Digər qısa müddətli aktivlərin (artması) azalması	79 776.87	558 862.39
Alınmış avansların artması (azalması)	28 094.94	-1 042 820.00
Vergi və sair məcburi öhdəliklərin artması (azalması)	59 660.85	-166 747.83
Kreditör borcların artması (azalması)	-1 092 735.25	83 948.46
Gələcək dövrün gəlirlərinin (artması) azalması		
Sair öhdəliklərin artması (azalması)	1 171 335.04	17 856.40
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə pul vəsaitinin xalis hərəkəti	1 695 333.93	613 766.07
<i>İnvestisiya fəaliyyəti üzrə pul vəsaitinin hərəkəti</i>		
Bina, Torpaq, tikili və qurğular əldə edilmişdir		
Məşin və avadanlıqlar əldə edilmişdir		- 22 611.94
Nəqliyyat vasitəsi əldə edilmişdir	- 113 750.85	
Hesablama texnikası əldə edilmişdir	- 7 525.81	- 14 068.46
Digər əsas vəsait əldə edilmişdir	- 16 910.00	- 954.00
Qeyri-maddi aktiv əldə edilmişdir		
Əsas vəsaitlərin təqdim edilməsindən daxilolmalar		
İnvestisiya fəaliyyəti üzrə pul vəsaitinin xalis hərəkəti	- 138 186.66	- 37 634.40
<i>Maliyyələşmə fəaliyyəti üzrə pul vəsaitinin hərəkəti</i>		
Nizamnamə kapitalına pul qoyuluşu		
Təsisçi tərəfindən verilmiş borc məbləği		
Bank kreditləri		
Ödənilmiş Dividendlər	- 1 430 000.00	- 1 366 000.00
Mənfəətdən silinmələr	- 50 929.87	- 63 577.81
Maliyyələşmə fəaliyyəti üzrə pul vəsaitinin xalis hərəkəti	- 1 480 929.87	- 1 429 577.83
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin ilin əvvəlinə qalığı	31 500.02	884 946.18
İl ərzində pul vəsaitlərinin artması (azalması)	76 217.40	-853 446.16
<i>Xarici valyuta məzənnələrində dəyişiklərinin təsiri</i>		
Bank overdraftı çıxılmaqla pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin ilin sonuna qalığı	107 717.42	31 500.02

"MARINE TECHNICAL SOLUTIONS" QSC-nin rəhbəri

BAYRAMOV İSRAİL QƏRİB OĞLU

İmza və MY

"MARINE TECHNICAL SOLUTIONS" QSC-nin baş mühasibi

(Signature)

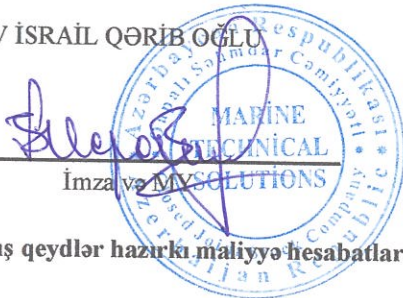
İmza

"MARINE TECHNICAL SOLUTIONS" QAPALI SƏHMDAR CƏMİYYƏTİNİN
31 DEKABR 2021-Cİ İL TARİXİNƏ BİTƏN İL ÜZRƏ KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT
(Azərbaycan manatı ilə)

Qeydlər №	Nizamnamə kapitalı	Bölüşdürülməmiş Mənfəət (ödənilməmiş zərər)	Kapital ehtiyatları	Cəmi
1 yanvar 2020-ci tarixinə olan qalıq	2 100.00	571 529.45		573 629.45
2020-ci il üçün kapitaldakı dəyişikliklər				
Mühasibat üçotu siyasətində dəyişikliklər	-	-	-	-
Kapital qoyuluşu				
Dövr ərzində xalis mənfəət		1 427 658.38		1 427 658.38
Ödənilmiş dividend		- 1 366 000.00		- 1 366 000.00
İl ərzində silinmələr		- 63 577.81		- 63 577.81
Yenidən qiymətləndirilmədən əldə olunan gəlir/zərər	-	-	-	-
Vergi yoxlaması zamanı tətbiq edilmiş maliyyə sanksiyası	-	-	-	-
31 dekabr 2020-ci il tarixinə olan qalıq	2 000.00	569 610.00		571 610.00
2021-ci il üçün kapitaldakı dəyişikliklər				
Mühasibat üçotu siyasətində dəyişikliklər	-	-	-	-
Yenidən tərtib edilmiş balans	-	-	-	-
Kapital qoyuluşu				
Dövr ərzində xalis mənfəət		1 375 967.79		1 375 967.79
Ödənilmiş dividend		- 1 430 000.00		- 1 430 000.00
Mənfəətdən silinmələr		- 50 929.87		- 50 929.87
Uzunmüddətli aktivlərin yenidən qiymətlənməsindən əldə olunmuş gəlir	-	-	-	-
Vergi məqsədləri üçün gəlirdən çıxılmayan xərclər	-	-	-	-
31 dekabr 2021-ci il tarixinə olan qalıq	2 000.00	464 647.92		466 647.92

"MARINE TECHNICAL SOLUTIONS" QSC-nin rəhbəri

BAYRAMOV İSRAİL QƏRİB OĞLU

İmza və MVSOLUTIONS

"MARINE TECHNICAL SOLUTIONS" QSC-nin baş mühasibi

İmza

Əlavə olunmuş qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

"MARINE TECHNICAL SOLUTIONS" QSC

31 dekabr 2021-ci il tarixinə Uçot Siyasəti və Digər İzahedici Qeydlərin Qısa Xülasəsi

1. CƏMIYYƏT HAQQINDA

"MARINE TECHNICAL SOLUTIONS" QAPALI SƏHMDAR

CƏMIYYƏTİ 28.04.2014-cü il tarixdə 1502568441 dövlət qeydiyyat nömrəsi (VÖEN) Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi yanında Dövlət Vergi Xidmətinin Milli Gəlirlər Baş İdarəsinin Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı idarəsində dövlət qeydiyyatına alınmışdır.

Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi Kommersiya Hüquqi şəxslərinin 09.06.2021-ci il tarixli dövlət reyestrindən çıxarısa əsasən, Cəmiyyətin nizamnamə kapitalının miqdarı 2000.00 (İki min) manat, 00 qəpik müəyyən edilmişdir. Cəmiyyətin səhmdarları onun səhmdarlarının reyestrinə əsasən müəyyənləşdirilir. Cəmiyyət səhmlərin bir hissəsinin satın alınması və ödənilməsi yolu ilə nizamnamə kapitalını azalda bilər.

Cəmiyyətin səhmdarlarının nizamnamə kapitalındakı payları aşağıdakı kimi müəyyən edilmişdir:

- MÜRSƏLOV YAQUB YUSİFƏLİ OĞLU : 100 faiz

Əsas fəaliyyət istiqamətləri

Cəmiyyətin mülkiyyətində ayrıca əmlakı vardır, öz öhdəlikləri üçün bu əmlakla cavabdehdir, öz adından əmlak və şəxsi qeyri-əmlak hüquqları əldə etmək və həyata keçirmək, vəzifələr daşımaq, məhkəmədə iddiaçı və ya cavabdeh olmaq hüququna malikdir. Cəmiyyət müstəqil balansla, möhürə, firma adına, loqotipə, bank hesablarına və digər rekvizitlərə malikdir.

Cəmiyyət kommersiya fəaliyyəti göstərir və onun hər hansı bir fəaliyyət növü ilə məşğul olmaq imkanı yalnız qanunla müəyyən edilmiş hallarda məhdudlaşdırıla və ya istisna edilə bilər.

"MARINE TECHNICAL SOLUTIONS" QSC-nin əsas fəaliyyət sahəsi: GƏMİLƏRİN TƏMİRİ VƏ ONLARA TEXNİKİ XİDMƏT

Cəmiyyətin hüquqi və fəaliyyət göstərdiyi ünvan

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı aşağıdakı kimidir:

AZ1069, BAKI ŞƏHƏRİ NƏRİMANOV RAYONU, YUSİF VƏZİR ÇƏMƏNZƏMİNLI, ev 61

2. ŞİRKƏTİN ƏMƏLİYYAT MÜHİTİ

Azərbaycanda davamlı iqtisadi inkişaf əsasında iqtisadiyyatın rəqabət qabiliyyətliyini, inklüzivliyini və əhəlinin sosial rifahının artırılmasının təmin edilməsi məqsədilə biznes və investisiya mühitinin daha da inkişafının, sahibkarlarının maliyyə resurslarına çıxış imkanlarının genişləndirilməsi, dövlət-sahibkar münasibətlərinin yeni çağırışlara uyğun olaraq təkmilləşdirilməsi istiqamətində hədəflənmiş məqsədyönlü islahatlar davam edir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 06 dekabr tarixli 1138 nömrəli Fərmanı

ilə təsdiq edilmiş milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritələrinə əsasən aparılan islahatlar və həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində bir sıra nailiyyətlər əldə edilmiş, mütərəqqi hüquqi baza formalaşmış, 2021-ci ildə ölkədə makroiqtisadi sabitlik və dayanıqlığın əsasları yaradılmışdır. Tədiyə balansı tarazlaşmış, valyuta ehtiyatlarına təzyiq azalmış, milli valyutanın xarici valyutalara qarşı məzənnəsi və inflyasiya gözləntiləri sabitləşmişdir.

2021-ci ildə makroiqtisadi sabitlik meyillərinin yaranması qeyri-neft sektorunda iqtisadi artımın bərpasına şərait yaratmışdır. Belə ki, Azərbaycan Respublikasının Dövlət statistika Komitəsinin məlumatına əsasən ötən il qeyri-neft sektorunda ümumi daxili məhsul real olaraq 3.5% artmışdır.

Ölkədə sahibkarlığın inkişafı, biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılması məqsədilə 2021-ci ildə vergi qanunvericiliyinə bir neçə istiqamətdə çox mühüm dəyişikliklər edilmişdir. Bunlar sahibkarlığın dəstəklənməsi, vergidən yayınmanın və “kölgə iqtisadiyyatının” miqyasının azaldılması, vergitutma bazasının genişləndirilməsi, vergi inzibətçiliğinin təkmilləşdirilməsi, mövcud və yeni veriləcək vergi güzəştlərinin səmərəliliyinin yüksəldilməsi kimi istiqamətləri əhatə edir.

Həyata keçirilən islahatlar nəticəsində Azərbaycan Dünya bankının “Doing Business” 2020 –cu il hesabatında 34-cü yerə layiq görülmüşdür. Bundan əlavə, sözügedən hesabatda Azərbaycan dünyanın 10 ən islahatçı dövləti siyahısına daxil edilərək dünyanın ən çox islahat aparan ölkəsi elan olunmuşdur.

3. MÜHÜM MÜHASİBAT UÇOTU SİYASƏTLƏRİ

Uyğunluq haqqında bəyanat

Bu maliyyə hesabatları Mühasibat Uçotu üzrə Beynəlxalq Standartları Şurası (“MUBSS”) tərəfindən buraxılmış Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına və Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhi Komitəsi (“BMHŞK”) tərəfindən verilmiş şərhlərə müvafiq olaraq hazırlanmışdır.

Əməliyyat valyutası

Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarına daxil edilən maddələr Cəmiyyətin fəaliyyət göstərdiyi əsas iqtisadi mühitdəki valyutanı (“əməliyyat valyutası”) istifadə etməklə ölçülür. Cəmiyyətin əməliyyat valyutası AZN-dir. Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının təqdim olunduğu valyuta AZN-dir. Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının qaydalarına uyğun olaraq bu maliyyə hesabatlarında yerli valyuta təqdimat valyutası kimi istifadə olunur.

Əvəzləşdirmə

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri yalnız uçotda tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanuni hüquq mövcud olduqda və xalis məbləğ əsasında hesablaşmalar aparılması, yaxud da eyni vaxtda aktivlərin satılması və öhdəliyin yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulduqda bir-birinə qarşı əvəzləşdirir, xalis məbləği isə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda bildirilir. Hər hansı mühasibat uçotu standartı və ya şərh ilə tələb olunmayana və ya icazə verilməyənədək və Cəmiyyətin mühasibat uçotu qaydalarında

konkret göstərilməyə qədər gəlir və xərc mənfəət və ya zərər haqqında bir-birinə qarşı əvəzləşdirmir.

Maliyyə aktivləri

Cəmiyyətin maliyyə aktivləri aşağıdakı xüsusi kateqoriyalar üzrə təsnifləşdirilir: "Mənfəət və ya zərər üzrə ədalətli dəyərle tanınan maliyyə aktivləri, "ödəniş müddətinə qədər saxlanılan" investisiyalar, "satıla bilən" maliyyə aktivləri və "kreditlər və debitor borcları". Təsnifləşdirmə maliyyə alətinin növündən və məqsədindən aslıdır və ilkin tanınma zamanı müəyyən olunur.

Debitor borcları

Debitor borcları effektiv faiz dərəcəsi istifadə edilməklə amortizasiya olunmuş dəyər ilə təqdim edilir. Debitor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat, Cəmiyyətin debitorlardan alınacaq vəsaitlərinin ilkin razılaşmaya uyğun olaraq ödənilməli olan bütün məbləğləri toplaya bilməyəcəyi barədə obyektiv sübut olduqda müəyyən edilir. Ehtiyatın məbləği aktivin qalıq dəyəri ilə təxmin edilən gələcək pul vəsaiti axınlarının cari effektiv faiz dərəcəsi ilə diskontlaşdırılmış dəyər arasındakı fərkdir. Ehtiyatın məbləği məcmu gəlirlər hesabatında tanınır.

Kreditlərin və avansların silinməsi

Kreditlərin və avanslar yığılması mümkün olmadıqda kreditlər üzrə ehtimal olunan dəyərsizləşmə zərəri üçün ehtiyatlata qarşı hesabdan silinir. Rəhbərlik Cəmiyyətə ödənilməli olan borcların yığılması üçün bütün mümkün vasitələrdən istifadə etdikdən sonra kreditlər və avanslar hesabdan silinir. Əvvəllər hesabdan silinmiş məbləğlərin sonradan bərpa edilməsi ödənişlərin qaytarılması dövründə mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi məbləğinə qarşı əvəzləşdirilir.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri asanlıqla müəyyən nağd pul məbləğinə çevrilə bilən və dəyəri cüzi dəyişikliklərə məruz qalan maddələrdir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri maddəsində kassada olan nağd pul vəsaitləri, yolda olan pul köçürmələri, bank hesablaşma hesabları, digər tələbli bank hesabları, pul vəsaitlərinin ekvivalentləri, bank overdraftları və ödənilmə müddəti üç aydan artıq olmayan digər yüksəklikvidli investisiyalar əks etdirilir. Mühasibat balansında bank overdraftları qısamüddətli öhdəliklərin tərkibində qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər maddəsi üzrə əks etdirilir.

Kreditlər və borclar

Kreditlər və borclar ilkin olaraq sövdələşmənin aparılmasına çəkilən xərclər çıxılmaqla, ədalətli dəyər üzrə tanınır. Sonrakı dövrlərdə kreditlər və borclar amortizasiya olunan dəyər ilə əks etdirilir: İstənilən alınmış vəsaitlər və ödənilmiş məbləğlər arasındakı fərq kredit və borcların verilmə müddəti ərzində mənfəət və zərərlər haqqında hesabatda əks etdirilir. (Effektiv faiz dərəcəsi metodu istifadə edilməklə)

Konvertasiya olunan istiqrazların öhdəliklərə aid olan hissəsinin ədalətli dəyəri konvertasiya olunmayan istiqrazlara ekvivalent bazar faiz dərəcəsi tətbiq edilməklə müəyyən olunur. Bu məbləğ konvertasiyada ləğv olunma müddətinə və istiqrazların ödəmə müddətinin çatması

müddətinə qədər amortizasiya olunan öhdəliyin dəyəri kimi əks etdirilir. Alınmış qalan vəsaitlər konvertasiyaya opsiya kimi mənfəət vergisi effekt çıxılmaqla kapitala əlavə edilir. Kreditlər və borclar, Cəmiyyət tərəfindən bu öhdəliklərin ödənilmə müddətinin mühasibat balansının tərtib edilmə müddətindən ən azı bir ildən artıq olan müddətə ödəniləcəyi barədə şərtsiz hüququ olması halları istisna olmaqla, qısamüddətli öhdəliklər kimi təsnifləşdirilir.

Maliyyə alətlərinin tanınmasının dayandırılması

Cəmiyyət yalnız aktivdən pul daxilolmaları üzrə oyun müqavilə hüquqlarının vaxtı bitdikdə yaxud maliyyə aktivini və aktiv üzrə mülkiyyət hüquqları ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatları digər tərəfə ötürdükdə maliyyə aktivinin tanınmasını dayandırır. Cəmiyyət aktiv üzrə mülkiyyət hüquqları ilə bağlı bütün əhəmiyyətli risk və mükafatları digər tərəfə köçürməzsə və ya özündə saxlamasa və köçürülmüş aktiv üzərində nəzarətini davam etdirsə, o, aktivdə saxlanılmış payını və bununla əlaqədar ödəyəcəyi məbləğlər ilə əlaqədar girovu təmin edilmiş borc vəsaitlərini də uçota tanıyır.

Maliyyə aktivinin tanınması tamamilə dayandırıldığı halda, maliyyə aktivinin balans dəyəri ilə nəzəri olaraq alınmış və alınacaq məbləğlər və digər məcmu gəlirdə tanınmış və kapitalda toplanan yığılmış gəlir və zərərlər arasındakı fərq mənfəət və zərərdə tanınır.

Maliyyə aktivinin tanınmasının tamamilə dayandırılması halından başqa digər hallarda (məs. Cəmiyyət ötürülmüş aktivlərin bir hissəsini almaq hüququnu saxlayırsa), Cəmiyyət maliyyə aktivinin əvvəl müəyyən edilmiş balans dəyərini maliyyə çətinliyi davam etdiyi müddətdə tanımağa davam etdiyi hissə ilə aktivlərin ötürülməsi tarixində həmin hissələrin nisbi ədalətli dəyərləri əsasında artıq tanımayan hissə arasında bölüşdürür. Artıq tanımayan hissəyə aid edilmiş balans dəyəri ilə artıq tanımayan hissə üzrə alınmış ödəniş məbləği və ona aid edilmiş, digər mənfəət haqqında hesabatda tanınmış hər hansı yığılmış gəlir və ya zərər arasında fərq mənfəət və ya zərər uçotunda tanınır. Digər mənfəət haqqında hesabatda tanınmış yığılmış gəlir və ya zərər tanınması davam edən hissə ilə belə hissələrin ədalətli dəyəri əsasında tanınması artıq dayandırılmış hissə arasında bölüşdürülür.

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəlikləri ya mənfəət və ya zərər hesabatlarında ədalətli dəyərle qeyd edilən maliyyə öhdəlikləri, ya da “digər maliyyə öhdəlikləri” kimi təsnif edilir.

Digər maliyyə öhdəlikləri

Digər maliyyə öhdəlikləri ilk olaraq əməliyyat xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərle ölçülür.

Digər maliyyə öhdəlikləri sonradan effektiv faiz metodu istifadə edilməklə və faiz xərcləri effektiv gəlir əsasında tanınmaqla amortizasiya olunmuş dəyərlərlə ölçülür.

Effektiv faiz metodu maliyyə öhdəliyinin amortizasiya olunmuş dəyərinin hesablanması və faiz xərclərinin müvafiq dövr üzrə bölüşdürülməsi üsuludur. Effektiv faiz dərəcəsi təxmin edilən gələcək nağd pul ödəmələrini (o cümlədən, effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz hissəsini təşkil edən məntəqələrdə ödənilmiş yaxud alınmış bütün haqlar, əməliyyat xərcləri və digər mükafat yaxud endirimlər) maliyyə öhdəliyinin güman edilən müddəti, yaxud (məqsədə müvafiq hallarda) daha qısa müddət ərzində ilkin tanınma zamanı xalis balans dəyərinə qədər dəqiqliklə diskontlaşdırılan dərəcədir.

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması

Maliyyə öhdəliyinin tanınması yalnız Cəmiyyət ödəniş ödədiyini yerinə yetirdikdə, belə ödəniş ləğv olunduqda yaxud müddəti başa çatdıqda dayandırır. Mövcud maliyyə öhdəliyi tam başqa şərtlərlə eyni kreditorun təqdim etdiyi digər öhdəliklə əvəzlənsə, belə əvəzlənmə və ya düzəliş ilkin öhdəliyin tanınmasının dayandırılması və yeni öhdəliyin tanınması kimi qəbul edilir. Tanınması dayandırılmış maliyyə öhdəliyinin balans dəyəri ilə öhdəliklər üzrə ödənilmiş və ödəniləcək məbləğ arasındakı fərq mənfəət və zərər uçotunda tanınır.

Derivativ (törəmə) maliyyə alətləri

Cəmiyyət valyuta mübadiləsi ilə bağlı riskləri tənzimləmək məqsədilə xarici valyuta üzrə müxtəlif derivative forvard müqavilələri kimi törəmə maliyyə alətlərinə daxil olur.

Derivativlər derivative müqaviləsinin bağlandığı tarixdə ilkin olaraq uçotda ədalətli dəyərle tanınır və daha sonra isə hər hesabat dövrünün sonunda onların ədalətli dəyəri ilə yenidən qiymətləndirilir. Onların dövrünün sonuna olan ədalətli dəyərində qarşı təkrar ölçülür. Nəticədə yaranmış gəlir və ya zərər derivativ hecinq aləti kimi təyin olunduqda və qüvvədə olduqda dərhal mənfəət və ya zərər hesabatında tanınır. Bu halda onların mənfəət və ya zərər hesabatında tanınması vaxtı hecinq əlaqələrinin xüsusiyyətlərindən asılı olur.

Derivativlərin ədalətli dəyəri məqbul olduqda onlar aktivlər kimi, mənfəi olduqda isə öhdəliklər kimi qeydə alınır. Cəmiyyət bəzi derivativləri tanınmış aktivlərin və ya öhdəliklərin ədalətli dəyərinin hecinqi kimi və ya cəmiyyətin öhdəlikləri (ədalətli dəyər hecinqi), yüksək ehtimallı proqnoz əməliyyatlarının hecinqi və ya cəmiyyət öhdəliklərinin xarici valyuta riskinin hecinqi (pul vəsaitləri hecinqi) və ya xarici əməliyyatlara xalis investisiyaların hecinqi kimi müəyyən edir.

Gəlirin tanınması

Gəlir satılmış mal, iş və xidmətlərin ədalətli dəyəri ilə (əlavə dəyər vergisi çıxılmaqla) tanınır. Satışdan gəlir aşağıdakı qaydada tanınır:

- Malların təqdim edilməsindən gəlirlər
- Xidmətlərin göstərilməsindən gəlirlər

Xidmətlərin göstərilməsindən gəlirlər o hesabat dövrünə aid edilir ki, bu xidmətlər göstərilmişdir və xidmət göstərilməsi üzrə konkret sövdələşmənin tələbləri başa çatdırılmışdır. Konkret sövdələşmənin tələblərinin başa çatdırılması dərəcəsi faktiki göstərilmiş xidmətlərin həcmnin sövdələşmə üzrə göstəriləcək xidmətlərin ümumi həcmindəki payı kimi qiymətləndirilir.

- Faiz gəlirləri

Faiz gəlirləri effektiv faiz dərəcəsi metodu istifadə edilməklə zaman tənəsüblüyü əsasında tanınır. Debitor borcunun dəyərinin aşağı düşməsi hallarında Cəmiyyət balans dəyərini əvəzi ödənilə bilən dəyərə qədər aşağı salır. Dəyərin bu qaydada aşağı salınması, maliyyə alətlərinin effektiv faiz dərəcəsi ilə istifadə edilməklə, ilkin tanınma tarixinə pul vəsaitləri axınının gələcək diskontlaşdırılmış hesablamaları yolu ilə müəyyən edilir. Dəyəri aşağı salınmış faiz gəlirləri konkret şəraitdən asılı olaraq, pul vəsaitlərinin daxil olması və ya xərclərin ödənilməsi qaydasında tanınır.

- Dividend gəlirləri

Dividend gəlirləri o zaman tanınır ki təsisçilərin mənfəət əldə etmək hüququ müəyyən olunmuşdur.

İcarə

İcarənin şərtlərinə əsasən mülkiyyət hüququ üzrə bütün risk və mükafatlar icarəçiyə ötürüldüyü zaman belə icarə maliyyə icarəsi kimi təsnifləşdirilir. Bütün digər icarələr əməliyyat icarəsi kimi təsnifləşdirilir.

Cəmiyyət- İcarəyə götürən tərəf kimi

Əməliyyat lizinqi ilə bağlı ödənişlər, lizinq obyektı olan aktiv üzrə iqtisadi mənfəətin tanınması üçün belə mənfəətin daxil olduğu müddəti daha uyğun əks etdirən digər bir metodun istifadə edildiyi hallar istisna olmaqla, lizinq müddəti ərzində düzxətli metod əsasında xərc kimi tanınır.

Əməliyyat icarəsi sövdələşməsinin bağlanması üçün icarə stimulları əldə olunduqda belə stimullar öhdəlik kimi tanınır. Stimullar üzrə ümumi mənfəət, lizinq obyektı olan aktiv üzrə iqtisadi mənfəətin tanınması üçün belə mənfəətin daxil olduğu müddəti daha uyğun əks etdirən digər bir metodun istifadə edildiyi hallar istisna olmaqla, düz xətt üsulu əsasında icarə haqqı xərclərinin azalması kimi tanınır.

Əmlak və avadanlıq

Daşınmaz əmlak və avadanlıq yığılmış köhnəlmə və yığılmış dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyərlə göstərilir.

Əmlak avadanlıqlarının obyektı hesabdan silindikdə və ya onların davamlı istifadəsi artıq heç bir iqtisadi mənfəət gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Əmlak və avadanlıq obyektlərinin satılaraq hesabdan silinməsi və ya istismardan çıxarılmasından irəli gələn hər hansı gəlir və ya zərərlər belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışdan əldə olunmuş gəlirlər arasında fərq kimi müəyyən edilir və mənfəət və ya zərər hesabatında tanınır.

Əsas vəsaitlər üzrə amortizasiya azalan qalıq metoduna əsasən aşağıdakı illik amortizasiya faizlərindən istifadə etməklə hesablanır:

- Binalar, tikililər və qurğular 7%
- Maşın və avadanlıq 20%
- Nəqliyyat vasitələri 25%
- Yüksək texnologiyalar məhsulu olan hesablama texnikası 25%
- Digər əsas vəsaitlər 20%

Qeyri-maddi aktivlər

Ayrı ayrılıqda alınmış qeyri-maddi aktivlər 10%

Müəyyən istismar müddəti olan ayrı-ayrılıqda alınmış qeyri-maddi aktivlər yığılmış köhnəlmə və yığılmış dəyərsizləşmə zərəri çıxılmaqla ilkin dəyər ilə uçotda qeyd edilir. Amortizasiya aktivinin təxmin edilən faydalı istismar müddəti ərzində düz xətt metodundan istifadə etməklə uçotda tanınır. Təxmin edilən faydalı istismar müddəti və köhnəlmə metodu gələcək dövrlər üzrə uçota alınan təxminlərdən hansı dəyişiklərin təsiri nəzərə alınmaqla hər hesabat dövrünün sonunda təhlil edilir. Ayrılıqda alınmış və qeyri-müəyyən istismar

müddətləri olan qeyri-maddi aktivlər yığılmış dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla ilkin dəyərlə uçota alınır.

İllik amortizasiya hesablamaları istifadə müddəti məlum olmayan qeyri-maddi aktivlər üçün illik 10 faizədək, istifadə müddəti məlum olanlar üçün isə illər üzrə istifadə müddətinə mütənasib məbləğlərlə müəyyən edilir.

Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılması

Qeyri-maddi aktivlər satılaraq hesabdən silindikdə yaxud onların sonrakı istismarı və ya satılması gələcəkdə iqtisadi mənfəət gətirmədikdə, belə aktivlərin tanınması dayandırılır. Qeyri-maddi aktivlərin tanınmasının dayandırılmasından yaranan gəlir və ya zərər, belə aktivlərin balans dəyəri ilə satışdan əldə olunan xalis gəlir məbləği arasındakı fərq kimi ölçülür və aktivin tanınması dayandırıldığı zaman mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda tanınır.

Maddi və qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşməsi

Cəmiyyət maddi və qeyri-maddi aktivlərin dəyərsizləşməyə məruz qalaraq qiymətlərin düşüb-düşmədiyini müəyyənləşdirmək üçün hər hesabat dövrünün sonunda belə aktivlərin balans dəyərini təhlil edir. Dəyərsizləşmənin baş verdiyinə dəlalət edən hər hansı hal mövcud olarsa, dəyərsizləşmə üzrə zərərin (əgər varsa) həcmi müəyyən etmək üçün aktivin bərpa dəyəri hesablanır. Aktivin fərdi hallarda bərpa dəyərinin hesablamaq mümkün olmazsa, Cəmiyyət belə aktivin aid olduğu gəlir gətirən aktivlər qrupunun bərpa dəyərini müəyyən edir. Aktivin yerləşdirilməsinə müvafiq və ardıcılığı gözlənilən əsaslar müəyyən edildiyi hallarda, korporativ aktivlər, həmçinin fərdi gəlir gətirən aktivlər qrupunda yerləşdirilə bilər yaxud, başqa cür, müvafiq qaydada və ardıcılığı gözlənilməklə yerləşdirmə əsasları müəyyən edilmiş ən kiçik gəlir gətirən aktivlər qrupunda yer alır.

Qeyri-müəyyən istifadə müddəti olan və istifadə üçün hazır olmayan qeyri-maddi aktivlər ən azı ildə bir dəfə və ya dəyərsizləşmə əlaməti olduqda dəyərsizləşmə üzrə yoxlamadan keçməlidir.

Bərpa dəyəri ədalətli dəyərdən satış və istifadə dəyərlərini çıxıldıqdan sonra alınan daha yüksək məbləğdir. İstismar dəyərini qiymətləndirərkən təxmin edilən gələcək dövrlərin pul axınları pulun vaxt üzrə dəyərinin və gələcək pul axınları ilə bağlı təxminlərə düzəliş edilməmiş aktiv üçün səciyyəvi olan risklərin hazırki bazar qiymətləndirilməsini özündə əks etdirən vergiyə qədərki diskont dərəcəsindən istifadə etməklə cari dəyərinə qədər diskontlaşdırılır.

Aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) bərpa dəyərinin onun balans dəyərindən az olduğu hesablanarsa, belə aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri bərpa dəyərinə kimi azaldılır. Dəyərsizləşmə üzrə zərər sonradan əvəzləşdirilərsə, aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) balans dəyəri hesablamasına düzəliş verilmiş bərpa dəyərinə qədər artırılır, bu şərtlə ki, artırılmış belə balans dəyəri aktivin (yaxud gəlir gətirən aktivlər qrupunun) dəyərsizləşmə zərərinin tanımadığı keçmiş illərdə müəyyən edilmiş balans dəyərindən artıq olmasın. Dəyərsizləşmə üzrə zərərin bərpası dərhal mənfəət və ya zərər hesabında tanınır.

Əməliyyat vergiləri

Azərbaycan Respublikasında Cəmiyyətin fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq hesablanan bir sıra digər vergilər tətbiq edilir. Belə vergilər əməliyyat xərclərinin tərkib hissəsi kimi mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda daxil edilir.

İşçi heyəti üzrə ödənişlər

Əmək haqları, Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyinə ödənişlər, məzuniyyət və xəstəlik vərəqələri üzrə illik ödənişlər, mükafatlar və müvafiq gəlir vergisi Cəmiyyətin işçiləri tərəfindən müvafiq xidmətlərin göstərildiyi ildə hesablanır.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar Cəmiyyətin keçmişdə baş vermiş hadisənin nəticəsi olaraq hazırda öhdəliyi (hüquqi yaxud konstruktiv) olduqda tanınır; bu zaman cəmiyyətdən öhdəliyin yerinə yetirilməsinin tələb olunacağı ehtimal edilir və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə hesablanabilir.

Ehtiyatlar kimi tanınan məbləğ öhdəliklə bağlı risk və qeyri-müəyyənlikləri nəzərə almaqla hesabat dövrünün sonunda cari öhdəliyin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar tələb olunan məbləğlərin ən düzgün hesablanmasıdır. Ehtiyat ayırmaları hazırki öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün hesablanmış pul vəsaitləri axınına istinad etməklə ölçülərsə, onun balans dəyəri (pulun vaxt üzrə dəyərinin təsiri əhəmiyyətli olduqda) həmin pul vəsaitlərinin cari dəyərində bərabər olur.

Ehtiyatların yerləşdirilməsi tələb olunan müəyyən bütün iqtisadi mənfəətin kənar tərəflər vasitəsilə bəyan ediləcəyi gözlənilirsə, bu vəsaitin qaytarılması və alınacaq belə vəsaitlərin düzgün qiymətləndirilməsi barədə qəti əminlik olduqda alınacaq məbləğ uçotda aktiv kimi tanınır.

Şərti aktiv öhdəliklər

Şərti öhdəliklər maliyyə vəziyyəti haqqında tanınmır, lakin, hesablaşma üzrə vəsaitlərin azalması ehtimalı olduqda, belə öhdəliklər açıqlanmalıdır. Şərti aktivlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınmır, lakin, onlara bağlı iqtisadi mənfəətin əldə olunacağı ehtimal edildikdə açıqlanmalıdır.

Xarici valyutalar

Cəmiyyətin maliyyə hesabatları hazırlanarkən, onun əməliyyat valyutasından başqa digər valyuta (xarici valyutalar) ilə aparılan əməliyyatlar belə əməliyyatların aparıldığı tarixdə üstünlük təşkil edən mübadilə məzənnələri ilə qeydə alınır.

Hər hesabat dövrünün sonunda, xarici valyuta ilə ifadə olunmuş pul vəsaitlərinin valyuta mövqeyi ədalətli dəyərin müəyyən olunduğu tarixdə üstünlük təşkil edən məzənnə ilə təkrar qiymətləndirilir.

Xarici valyutada ədalətli dəyər ilə uçota alınmış qeyri-pul vəsaitlərinin valyuta mövqeyi ədalətli dəyərin müəyyənləşdirdiyi tarixdə üstünlük təşkil edən məzənnə təkrar qiymətləndirilir.

Monetar maddələr üzrə valyuta fərqləri aşağıdakı hallar istisna olmaqla mənfəət və ya zərər hesabatında baş verdiyi dövrdə tanınır:

- Gələcəkdə istifadə üçün nəzərdə tutulmuş başa çatdırılmamış aktivlərlə əlaqəli xarici valyuta ilə ifadə olunmuş borclar üzrə məzənnə fərqləri, xarici valyuta ilə ifadə olunmuş borclar üzrə faiz xərclərinə düzəliş kimi hesab olunduqda aktivlərin dəyərinə daxil edilir.
- Müəyyən xarici valyuta risklərinin qarşısını almaq üçün aparılan əməliyyatlar üzrə valyuta fərqləri (aşağıdakı hecinqin uçotu qaydalarına baxın) və hesablaşmanın olmadığı və olacağı güman edilməyən xarici əməliyyatlarda xalis investisiya formalaşdırır), hansı ki, ilk əvvəl digər gəlirlərdə göstərilir və daha sonra səhmdar kapitalından pul vəsaitlərinin mənfəət və zərər hesabına təsnif edilir.
- Maliyyə hesabatlarının təqdim edilməsi məqsədilə ilə Cəmiyyətin xarici əməliyyatlarının aktiv və öhdəlikləri hər hesabat müddətinin sonunda qüvvədə olan mübadilə məzənnələri əsasında AZN-ə çevrilir, istisna hallarda valyuta mübadilə məzənnələri həmin müddət ərzində əhəmiyyətli dərəcədə tərəddüd etdiyi halda sövdəşmələrin tarixində qüvvədə olan valyuta mübadilə məzənnələri istifadə olunur. Hər hansı valyuta mübadilə fərqləri meydana gəldiyi halda digər məcmu gəlirlər haqqında hesabatda tanınır və kapitalda toplanır.
- Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında Cəmiyyətin ilin sonunda tətbiq etdiyi valyuta mübadiləsi məzənnələr aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2021	31 dekabr 2020
1 Rusiya rublu	0.0229 AZN	0.0231 AZN
1 ABŞ dolları	1.7000 AZN	1.7000 AZN
1 Avro	1.9265 AZN	2.0890 AZN
1 Türk lirəsi	0.1329 AZN	0.2305 AZN

4. MÜHÜM MÜHASİBAT UÇOTU MÜHAKİMƏLƏRİ VƏ TƏXMİNLƏRLƏ BAĞLI QEYRİ-MÜƏYYƏNLİYİN ƏSAS MƏNBƏLƏRİ

Cəmiyyət növbəti ildə aktivlərin və öhdəliklərin hesabat olunan məbləğlərinə təsir edəcək qiymətləndirmələr aparır və fərziyyələr irəli sürülür. Qiymətləndirmələr və mühakimələr davamlı qaydada aparılır, rəhbərliyin təcrübəsinə və digər amillərə, habelə şəraitə uyğun hesab olunan gələcək hadisələrlə bağlı gözləntilərə əsaslanır. Rəhbərlik mühasibat uçotu qaydalarının tətbiqi prosesində qiymətləndirmə tələb olunan mühakimələrdən əlavə bəzi qərarlar və növbəti ildə aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində mühüm düzəlişlərə səbəb ola biləcək qiymətləndirmələr aşağıdakılardan ibarətdir:

Kreditlərin və debitor borclarının dəyərsizləşməsi

Cəmiyyət dəyərsizləşməni müəyyən etmək məqsədilə kreditləri və debitor borclarını mütamadi olaraq nəzərdən keçirir. Cəmiyyətin kreditlər və debitor borcları portfelində baş vermiş dəyərsizləşmə üzrə zərərin tanınması üçün kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlar yaradılır.

Cəmiyyətin kredit və debitor borclarının dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlara dair mühasibat təxminlərini qeyri-müəyyən hesab edir, ona görə ki, onlar gələcək defolt dərəcələri barədə fərziyələrin, eləcə də dəyərsizləşmiş kreditlər və debitor borcları ilə bağlı potensial itkilərin qiymətləndirilməsinin yaxın keçmişdəki fəaliyyət nəticələrinə əsaslanması səbəbindən

vaxtaşırı olaraq dəyişikliklərə çox məruz qalır və Cəmiyyətin hesablandığı zərər ilə faktiki zərər arasında hər hansı əhəmiyyətli fərq müqabilində ondan gələcək dövrlərdə maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərə biləcək ehtiyatların qeyd edilməsi tələb oluna bilər.

Borcalanlar maliyyə çətinlikləri üzləşdikdə və belə borcalanlara dair tarixi məlumat mənbələri az sayda olduqda, Cəmiyyət hər hansı dəyərsizləşmə üzrə zərərin məbləğini hesablamaq üçün rəhbərliyin mülahizələrindən istifadə edir.

Eynilə, Cəmiyyət keçmiş fəaliyyət nəticələri, keçmiş müştəri davranışı, qrup daxilində borcalanın ödəniş etmə vəziyyətindəki mənfi dəyişikləri göstərən müşahidə oluna bilən məlumatları, eləcə də qrup daxilində aktiv üzrə öhdəliyin yerinə yetirilməməsi halları ilə əlaqəli olan ölkə və yerli iqtisadi şəraitlərə əsaslanmaqla gələcək pul axınlarındakı dəyişiklikləri hesablayır. Rəhbərlik kredit riski ilə səciyyələnən aktivlər halında avvəllər baş vermiş zərər üzrə keçmiş təcrübəyə və kreditlər qrupunda olduğu kimi dəyərsizləşməyə dəlalət edən obyektiv sübutlara əsaslanan ehtimallardan istifadə edir. Cəmiyyət tarixi məlumatlarda əksini tapmamış hazırkı vəziyyətlərin qeyd edilməsi məqsədilə kreditlər qrupu üzrə müşahidə oluna bilən məlumatlara düzəliş etmək üçün rəhbərliyin mühakimələrdən istifadə edir.

Maliyyə hesabatlarında maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyat müddəasının daxil edilməsi mövcud iqtisadi və siyasi şəraitlərə əsasən müəyyən olunmuşdur. Cəmiyyət Azərbaycan Respublikasında belə şəraitlərdə hansı dəyişikliklərin baş verəcəyini və belə dəyişikliklərin gələcək dövrlərdə maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlara necə təsir göstərəcəyini qabaqcadan söyləmək iqtidarında deyil.

5. ƏSAS VƏSAİTLƏR	№	31.12.2020-ci il	İl ərzində daxil olmuşdur	Amortizasiya	Silinmişdir	31.12.2021-ci il
Binalar, tikililər və qurğular		3 126.86		218.88		2 907.98
Maşın və avadanlıqlar		87 832.03		22 773.56		65 058.47
Nəqliyyat vasitələri		86 322.79	113 750.85	54 822.64		145 251.00
Hesablama texnikası		29 557.00	7 525.81	9 918.99		27 163.82
Digər əsas vəsaitlər		69 083.00	16 910.00	19 775.95		66 217.05
Cəmi		275 921.68	138 186.66	107 510.02		306 598.32

6. QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR	31 dekabr 2020-ci il	İl ərzində daxil olmuşdur	Köhnəlmə	31 dekabr 2021-ci il
İstifadə müddəti məlum olmayan qeyri-maddi aktivlər	419 513.04		41 951.30	377 561.74
İstifadə müddəti məlum olan qeyri-maddi aktivlərin				
Cəmi	419 513.04		41 951.30	377 561.74

7. ÖDƏNMİŞ AVANSLAR	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
Alıcı və sifarişçilərlə hesablaşmalar	-	-
Digər	-	-
Cəmi	0.00	0.00

8. DEBİTOR BORCLARI	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
Alıcı və sifarişçilərlə hesablaşmalar	812 534.20	901 642.63
Qabaqcadan ödənilmiş vergilər		
Cəmi	812 534.20	901 642.63

9. QISAMÜDDƏTLİ KREDİTOR BORCLARI	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
<i>Dövlət büdcəsinə</i>	275 313.17	215 652.32
<i>Sair kreditorlar</i>	146 631.75	1 239 367.00
Cəmi	421 944.92	1 455 019.32

10. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ	31 dekabr 2021-ci il
pul vəsaitləri	107 717.42
Cəmi	107 717.42

11. ƏSAS ƏMƏLİYYAT GƏLİRİ	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
Malların təqdim edilməsindən gəlir	41 548.81	
Xidmətlərin göstərilməsindən gəlir	5 589 537.08	6 650 605.78
İcarə gəlirləri		
Cəmi	5 631 085.89	6 650 605.78

12. İNSAN RESURSLARI ÜZRƏ XƏRCLƏR	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
Əmək haqqı və digər müavinətlər	- 1 831 433.09	- 1 696 150.52
Sosial-fondların təminatına ayırmalar	- 296 837.69	- 275 159.09
Cəmi	- 2 128 270.78	- 1 971 309.61

13. ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
İcarə xərcləri	- 524 534.92	- 412 335.23
Vergi xərcləri	- 1 754.73	- 1 989.72
Yanacaq xərci	- 60 847.57	- 42 597.88
Su və kanalizasiya xərcləri	- 608.48	- 1 503.40
Elektrik xərcləri	- 6 683.54	- 3 630.24
Qaz xərcləri	- 1 440.67	- 500.00
Rabitə və informasiya xidmətləri	- 10 257.99	- 11 651.84
Bank komissiyaları	- 11 828.36	- 11 748.17
Amortizasiya xərcləri	- 149 461.32	- 159 614.38
Nəqliyyat xərcləri	- 58 246.21	- 36 540.65
Sığorta xərcləri	- 19 352.89	- 13 852.17
Faiz xərcləri	-	-
Təmir xərcləri	-	-
Mühafizə xərcləri	- 2 928.24	- 2 928.24
Ezamiyyə xərcləri	-	- 6 799.08
Marketing – reklam xərci	-	-
Sair xərclər	- 387 748.01	- 322 447.06
Digər xərclər	- 107 294.44	- 1 567 854.78

Gəlirdən çıxılmayan xərclər

Cəmi

- 1 342 987.37

- 2 595 992.84

14. MƏNFƏƏT VERGİSİ

Cəmiyyət ödəniləcək cari mənfəət vergisi, eləcə də aktiv və öhdəliklər üzrə vergi bazalarını onun fəaliyyət göstərdiyi ölkələrin Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə əsasən hesablayır və uçotda əks etdirir ki, buda BAS-dan fərqli ola bilər.

Təşkilat bəzi xərclər vergiyə cəlb olunmadığından və bəzi gəlirlər vergi məqsədləri üçün vergidən azad olunduğundan daim vergi xərcləri ilə üzləşir.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatları məqsədləri üçün uçota alınan aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri ilə verginin hesablanması məqsədilə istifadə edilən məbləğlər arasındakı müvəqqəti fərqlər üzrə xalis vergi təsirini əks etdirir.

31 dekabr 2021-ci və 2020-ci il tarixlərinə olan müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınması üzrə müxtəlif metodlar, zaman müddətləri, eləcə də müəyyən aktivlər üzrə vergi-uçot əsaslı fərqlərdən yaranan müvəqqəti fərqlər ilə əlaqədardır.

Aşağıdakı məbləğlərin üzləşdirilməsində tətbiq edilən vergi dərəcəsi Azərbaycan Respublikasında vergi qanunvericiliyinə əsasən (müəyyən edildiyi kimi) hüquqi şəxslər tərəfindən vergiyə cəlb olunan mənfəət üzrə ödəniləcək 20%-lik mənfəət vergisi dərəcəsidir.

31 dekabr 2021-ci və 2020-ci il tarixlərinə qüvvədə olan vergi dərəcəsinin üzləşdirilməsi aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2021-ci il	31 dekabr 2020-ci il
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət	1 719 959.74	1 784 572.97
Mənfəət vergisi xərci:	- 343 991.95	- 356 914.59
Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərər)	1 375 967.79	1 427 658.38

15. RİSKLƏR

Bazar riski

Bazar riski bazardakı qiymət və məzənnələr səviyyəsində dəyişikliklərin yaxud onların mütərəddidliyinin Cəmiyyətin gəlir və ya kapitalına yaxud da onun biznes məqsədlərinin reallaşdırılması imkanlarına mənfi təsir göstərməsi riskidir.

Bazar riski faiz dərəcəsi riski kimi, valyuta riski, kredit spredləri, əmtəə qiymətləri və qiymətli kağızların qiyməti aiddir. Cəmiyyətin ölçmə üsullarında və ya üzləşdiyi riskdə yaxud da qeyd olunan risklərin idarə edildiyi və ölçüldüyü tərzdə heç bir dəyişikliklər baş verməmişdir.

Cəmiyyət daxilindəki müəssələr həm sabit, həm də dəyişkən ("üzən") faiz dərəcələri ilə borc vəsaitlər cəlb edildiyindən Cəmiyyət faiz riskləri ilə üzləşir. Risk Cəmiyyət tərəfindən sabit və üzən faiz dərəcələrinin müvafiq şəkildə vəhdəti yaradılmaqla idarə olunur.

Müşahidə Şurası həmçinin Cəmiyyət müsbət faiz marjası ilə təmin edən onun faiz dərəcəsi mövqeyini uyğunlaşdırmaqla faiz riskini və bazar risklərini idarə edir. Nəzarət şöbəsi Cəmiyyətin cari maliyyə nəticələrinin monitorinqini həyata keçirir, Cəmiyyətin faiz dərəcələrindəki dəyişikliklərə həssaslığını və mənfəətinə təsirini qiymətləndirir.

Cəmiyyətin bəzi maliyyə öhdəlikləri ya dəyişkən faiz dərəcəsi daşıyır, ya da ki, kreditörün seçimi ilə faiz dərəcələrinin dəyişilə bilməsini nəzərdə tutan maddə daxil edilir. Cəmiyyət faiz dərəcəsi marjasını nəzarətdə saxlayır və bu səbəbdən əhəmiyyətli faiz dərəcəsi riskinə və ya sonrakı pul vəsaitlərinin hərəkətli riskinə məruz qalmadığını hesab edir.

Faiz dərəcəsinə qarşı həssaslıq

Cəmiyyət bazar mühitindəki mənfəəti dəyişikliklərdən irəli gələn potensial itkiləri dövrü olaraq hesablamaqla ədalətli dəyərin faiz dərəcəsi riskini idarə edir.

Nəzarət şöbəsi Cəmiyyətin cari maliyyə nəticələrinin monitorinqini həyata keçirir, Cəmiyyətin ədalətli dəyərin faiz dərəcələrindəki dəyişikliklərə həssaslığını və onun gəlirliyinə təsirini hesablayır.

Aşağıda göstərilən həssaslıq təhlili hesabat dövrünün sonunda həm derivativ, həm də qeyri-derivativ alətlər üzrə faiz riskinə məruzqalma əsasında müəyyən edilmişdir. Üzən faiz dərəcəsi daşıyan öhdəliklər üzrə təhlil dövrünün sonunda öhdəliyin ödənilməmiş məbləğinin bütün il üzrə ödənilmədiyini hesab etməklə həyata keçirilir. Cəmiyyət daxilində faiz dərəcəsi barədə əsas idarə heyətinə məlumat verildikdə 50 baza dərəcəsində artım və ya azalmaya istinad edilir ki, bu da rəhbərliyin faiz dərəcələrində mümkün dəyişikliklərin qiymətləndirilməsini əks etdirir.

Valyuta riski

Valyuta riski xarici valyuta mübadiləsi məzənnələrində dəyişikliklər baş verməsi səbəbindən maliyyə alətlərinin dəyəri qeyri-müəyyən olacağı ilə bağlı riskdir. Cəmiyyət üstünlük təşkil edən xarici valyuta mübadiləsi məzənnəsində dəyişikliyin baş verməsi nəticəsində onun maliyyə vəziyyəti və vəsaitlər hərəkətinin təsirə məruz qala biləcəyi halı ilə üzləşir. Müşahidə Şurası təxmin edilən AZN məzənnəsinin dəyişməsi və digər makroiqtisadi göstəricilər əsasında açıq valyuta mövqeyinin idarə edilməsi yolu ilə valyuta riskinə nəzarət edir ki, bu da Cəmiyyətə valyutaların milli valyutaya qarşı mübadilə məzənnələrinin dəyişkənliyindən irəli gələn əhəmiyyətli zərərin azaldılması üçün imkan yaradır.

Həssaslıq təhlili üzrə məhdudiyyətlər

Əslində, ehtimallar və digər amillər arasında qarşılıqlı əlaqə mövcuddur. O cümlədən qeyd etmək lazımdır ki, bu həssaslıqlar sabit deyil və iri yaxud xırda təsirlər bu nəticələrdən interpolasiya və ya ekstrapolyasiya edilməlidir.

Həssaslıq təhlili Cəmiyyətin aktivlərinin və öhdəliklərinin fəal şəkildə idarə edildiyini nəzərə almır. Bundan əlavə, Cəmiyyətin maliyyə vəziyyəti bazarda dəyişikliklər baş verdikdə dəyişə bilər. Məsələn, Cəmiyyətin maliyyə riskinin idarə edilməsi strategiyası

bazardakı dəyişikliklərə qarşı həssaslığın idarə edilməsini nəzərdə tutur. Bazardakı dəyişikliklər müəyyən həddi keçdikdə Cəmiyyətin rəhbərliyi bəzi investisiyaları satmaq, investisiya portfelinin strukturunu dəyişdirmək və ya müəyyən sığortalıyı addımlar atmaq kimi qərarlar həyata keçirə bilər. Nəticədə, aktivlər maliyyə vəziyyəti haqqında bazar dəyəri ilə qiymətləndirdikdə fərziyyələrdəki dəyişikliklər öhdəliklərə heç bir təsir göstərməyə bilər. Belə hallarda aktivlər və öhdəliklər üçün müxtəlif qiymətləndirmə bazasından istifadə edilməsi sahmdar kapitalının dəyişməsinə gətirib çıxara bilər.

Yuxarıda həssaslıq təhlillərinin digər məhdudiyyətlərinə Cəmiyyətin yalnız dəqiqliklə proqnozlaşdırılması mümkün olmayan qısamüddətli bazar dəyişikliklərinə dair mövqeyini əks etdirən potensial riski nümayiş etdirmək üçün şərti (hipotetik) bazar dəyişikliklərindən istifadə olunması və bütün faiz dərəcələrinin eyni qaydada hərəkət edəcəyi ilə bağlı təxminlər daxildir.

Qiymət riski olan məhsullar

Cəmiyyət ümumi və ya xüsusi bazar dəyişiklikləri nəticəsində öz məhsulları üzrə qiymət riskinə məruz qalır.

Cəmiyyət qiymət riskini bazar şəraitindəki mənfi dəyişikliklərdən irəli gələn potensial itkiləri dövrü olaraq hesablamaqla və müvafiq zərər-həddi ("stop-loss") məhdudiyyətlərini, habelə marja və girov tələblərini müəyyənləşdirib saxlamaqla idarə edir.

İstifadə edilməmiş kredit öhdəlikləri halında isə, Cəmiyyət belə öhdəliklərin ümumi məbləğində bərabər həcmdə potensial zərərlə üzləşir. Lakin, ehtimal edilən məbləği bundan azdır, çünki, öhdəliklərin əksəriyyəti kredit müqavilələrində göstərilən bəzi şərtlərdən aslıdır.

Əməliyyat riski

Əməliyyat sistemdəki nasazlıq, əməliyyatçının səhvi, saxtakarlıq və digər xarici hadisələr nəticəsində yaranmış zərərdir. Nəzarətlər yerinə yetirilmədikdə, əməliyyat riskləri müəssisənin nüfuzuna xələl gətirə, hüquqi və ya inzibati nəticələrinə səbəb ola və ya maliyyə itkilərinə gətirib çıxara bilər. Cəmiyyət bütün əməliyyat risklərinin aradan qaldırılmasını gözləmir, lakin özünün nəzarət konsepsiyası ilə, habelə potensial risklərə nəzarət və ya onlara qarşı cavab tədbirləri görməklə bu riskləri idarə etməyə çalışır. Nəzarətlərə vəzifə bölgüsünün, sistemə çıxışın, təsdiqlənmə və üzləşdirmə prosedurlarının, heyətin təlimi və qiymətləndirmə proseslərinin səmərəli təşkili daxildir.

16. HESABAT TARİXİNDƏN SONRAKI HADİSƏLƏR

Hesabat tarixindən sonra hər hansı bir hadisə baş verməmişdir.

